

якісного молока у господарствах населення, забезпечить відповідність вимогам переробних підприємств до якості сировини, дасть можливість підвищення сортності з можливістю промислової переробки.

Список використаних джерел

1. Тваринництво України : статистичний збірник ; за ред. Н.С. Власенко. Київ : Державна служба статистики України, 2016. 141 с.
2. Фермерські господарства Харківської області : статистичний збірник ; за ред. О.М. Ракітіної. Харків : Державна служба статистики України, Головне управління статистики у Харківській області, 2014. 83 с.
3. Стратегія розвитку тваринництва України до 2020 року / Я.М. Гадзало, М.І. Бащенко, О.М. Жукорський, О.І. Костенко, та ін. Київ : Аграр. наука, 2016. 104 с.
4. Тваринництво України. Стан, проблеми, шляхи розвитку (1991-2017-2030 рр.) ; за ред. акад. НААН М.І. Бащенка. Київ : Аграр. наука, 2017. 160 с.

Місюк Микола
аспірант

Науковий керівник: д-р екон. наук, доцент Цвігун І.А.
Подільський державний аграрно-технічний університет
Кам'янець-Подільський, Україна

ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ КОРМОВИРОБНИЦТВА

Належність до трьох сфер агропромислового комплексу: ресурсної (корми виступають засобами виробництва та предметами праці) продукції тваринництва; безпосередньо виробництва (вирощування, заготівля і зберігання кормів); галузі переробки сільськогосподарської продукції (виробництво комбікормів є однією із особливостей кормо виробництва, яку необхідно враховувати при дослідженні).

З погляду ефективності специфіка кормовиробництва проявляється в тому, що воно є галуззю рослинництва, безпосередньо визначає ефективність галузі тваринництва, охоплює польове, лукопасовищне виробництво кормів, природні кормові угіддя та комбікормова промисловість, а тому включає функції, властиві кожній із цих галузей. Звідси можна стверджувати, що кормовиробництво – комплексна галузь сільськогосподарського виробництва до складу якої входить: польове виробництво кормів, луківництво і комбікормову промисловість. Враховуючи те що коромовиробництво охоплює низку галузей і підгалузей промисловості та сільського господарства необхідно відмітити те, що даний комплекс потребує значних інвестицій, залучення додаткових матеріальних та трудових ресурсів, застосування наукових досягнень.

Поняття «кормовиробництво» розглядається по різному в сучасній економічній літературі. Деякі автори розглядають його надмірно широко, інші надто вузько. Щодо

галузі кормовиробництва розрізняють три поняття вивчення яких потребує нових методологічних підходів: - кормова база; - кормова площа; - система кормовиробництва. Ці поняття взаємопов'язані, проте значення їх різні.

Під терміном «кормова база» академік Саблук П.Т. розуміє склад, кількість та якість кормових ресурсів, а також систему їх виробництва, заготівлі, зберігання та використання [1, с.103].

Такої ж думки щодо поняття «кормова база» дотримується Кивейша Є.І., але крім того у дане поняття включає також комплекс приймів та методів повного і рівномірного задоволення протягом року потреб тварини повноцінними і ними поживними речовинами з плановим напрямом їх спеціалізації та рівною продуктивністю, тобто на її думку кормова база є наслідком кормо виробництва його кінцевою продукцією. Корми є матеріальною формою кормової бази [2, с.183].

Принципами наукової організації кормової бази є: - взаємозв'язок поголів'я тварин з обсягом виробництва кормів відповідних видів; - ефективне використання землі; - відповідність системи кормо виробництва природно-економічними умовами господарства; - спеціалізації тваринництва. Виходячи із даних принципів такі науковці як Зрібняк Л.Я., Полозенко М.Г., Короповська Т.Д. трактують поняття кормової бази як об'єднання трьох елементів а саме кормовиробництво, кормоприготування і використання кормів. Тобто вони ототожнюють кормову базу із системою кормовиробництва [3, с. 285].

На думку Мертенса В.П., Мацибори В.І., Жигало Л.Ф., кормова база це поняття, що включає обсяг кормових ресурсів їх видовий склад, систему виробництва кормів і їх використання [4].

Не погоджується із таким розширеним трактуванням значення кормової бази Ємельянов А.М. Він пропонує окремо виділити поняття «кормова база» як обсяг і структуру кормів, необхідних для розвитку тваринництва та «система кормовиробництва» як процес формування і розвитку кормової бази, її організацію [5, с. 432].

Зінченко О.І. дає тлумачення цих понять наступним чином кормова база це «джерела кормів» усіх видів, включаючи корми промислового походження та корми, які виробляють фабрично-заводським способом [6]. В Україні такою кормовою базою є кормові угіддя, під які в польових сівозмінах відводиться до 30% ріллі. Під кормовиробництвом він розуміє виробництво та заготівлю кормів на основі їх джерел, тобто кормової бази. Основою кормо виробництва він вважає кормову площу, яка включає посіви кормових культур у різного виду сівозмінах, природні кормові угіддя, культурні пасовища і сіножаті.

Виходячи із аналізу різних трактувань, різними вченими поняття «кормова база» система «кормовиробництва» та «кормова площа» можна стверджувати що кормова база – це джерела надходження кормів, їх склад, кількість та якісні характеристики. В дане поняття не включаємо виробництво, заготівлю, зберігання і використання, оскільки ці процеси та заходи з їх покращенням об'єднує система кормовиробництва. Під кормовою площею розуміємо зелену кормову базу, що включає посіви кормових культур у кормових, ґрунтозахисних і лучно пасовищних сівозмінах, природні кормові угіддя, культурні пасовища і сіножаті.

Список використаних джерел

1. Саблук П.Т., Бойко В.І. Мостенська Т.Л. Економіка виробництва молока і молочної продукції в Україні : монографія. Київ : ННЦІАЕ, 2005.
2. Кивейша Е.Й. Повышение экономической эффективности кормопроизводства. Минск : Ураджай. 1980. 247с.
3. Зрібняк Л.Я., Полозенко М.Г., Короновська Т.Д. Організація і планування сільськогосподарського виробництва ; за ред. Зрібняка. Київ : Вища школа. 1989. 350 с.
4. Мертенс В.П. Економіка сільського господарства ; за ред. В.П. Мертика, В.І. Мацибори, Л.Ф.Жигало. Київ : Урожай, 1995. 288 с.
5. Емельянов А.М. Экономика сельского хозяйства. Москва : Экономика, 1982. 560 с.
6. Зінченко О.І. Кормовиробництво : навчальне видання. Київ : Вища освіта, 2005. 448 с.

Оганесян Валерік
аспірант

Місюк Микола

д-р екон. наук, професор

Подільський державний аграрно-технічний університет
Кам'янець–Подільський, Україна

СУЧАСНИЙ СТАН ПОГОЛІВ'Я ОВЕЦЬ НА РИНКУ ПРОДУКЦІЇ ВІВЧАРСТВА

Галузь вівчарства на продовольчому ринку виступає важливим джерелом постачання споживчих продуктів харчування для населення і водночас забезпечує ринок та підприємства цінною сировиною [1, с. 36].

Виробництво продукції вівчарства належить до економічно вигідних галузей тваринництва. По-перше, висока адаптивна здатність овець забезпечує можливість незначних витрат на їх утримання та використання для господарських цілей малодоступних земельних угідь. По-друге, велика різноманітність видів продукції овець забезпечує високу сумарну ефективність використання поживних речовин корму (5–6 % вовна, 15–20 % баранина, 25–30 % молоко) [2, с.121], оскільки завдяки біологічним особливостям вівця споживає близько 600 видів рослин, споживає післяжнивні та післяукісні рештки, перетворюючи їх у високоцінні продукти та сировину.

За оплатою корму та кількістю одержаної продукції на одиницю витрачених кормів вівці не поступаються великій рогатій худобі, а за вовною продуктивністю переважають усі інші види тварин [3, с. 278].

Щоб зробити аналіз сучасного стану поголів'я овець на ринку продукції